



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudkyň JUDr. Evy Pechové a Mgr. Martiny Weissové ve věci

žalobce: **V. A. D.**

zastoupený advokátem Mgr. Štěpánem Svátkem
sídlem Na Pankráci 820/45, 140 00 Praha 4

proti
žalované:

**Ministerstvo vnitra – Komise pro rozhodování ve věcech
pobytu cizinců**
se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 9. 2021, č. j. MV-200963-18/SO-2020,

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 16. 9. 2021, č. j. MV-200963-18/SO-2020, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 800 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce advokáta Mgr. Štěpána Svátka.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „prvostupňový správní orgán“) ze dne 22. 10. 2020, č. j. OAM-7819-15/PP-2020 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění rozhodném (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky, neboť žalobce k žádosti nepředložil náležitosti uvedené v § 87b odst. 3 zákona o pobytu cizinců, a podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců byla žalobci stanovena lhůta 35 dnů od právní moci rozhodnutí k vycestování z území České republiky.
2. Žalovaná v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí nejprve shrnula, že žalobce požádal o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU na území ČR dne 25. 5. 2020 podle § 87b zákona o pobytu cizinců. Prvostupňový správní orgán žalobcovu žádost prvostupňovým rozhodnutím zamítl, neboť žalobce i přes výzvu k odstranění vad žádosti nepředložil náležitost uvedenou v § 87b odst. 3 zákona o pobytu cizinců, konkrétně doklad o zdravotním pojištění. Žalobce se proti prvostupňovému rozhodnutí bránil odvoláním, které žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 9. 2. 2021, č. j. MV-200963-4/SO-2020. Žalobce následně podal proti citovanému rozhodnutí žalovaně žalobu k Městskému soudu v Praze. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 18. 8. 2021, č. j. 14 A 43/2021-48, zrušil rozhodnutí žalované ze dne 9. 2. 2021, č. j. MV-200963-4/SO-2020, a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Žalovaná uvedla, že proti citovanému rozsudku Městského soudu v Praze podala kasační stížnost, o které ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí nebylo rozhodnuto.
3. Žalovaná uvedla, že následně opětovně posoudila odvolání žalobce a dospěla k závěru, že není důvodné. Vysvětlila, že v § 87b odst. 3 ve spojení s § 87a odst. 2 zákona o pobytu cizinců jsou uvedeny zákonné náležitosti, jež je cizinec v případě podání žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU povinen doložit. Pokud cizinec některou z obligatorně požadovaných náležitostí ani po výzvě prvostupňového správního orgánu nedoloží, správní orgán nemůže vzhledem k absenci požadovaných dokladů prokázat splnění zákonných podmínek pro vydání pobytového oprávnění a je dán důvod pro zamítnutí žádosti podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Dále uvedla, že řízení v posuzované věci bylo zahájeno na žádost žalobce, tudíž je ovládáno dispoziční zásadou. K této zásadě odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 4. 2018, č. j. 9 Azs 438/2017-25. Pro úplnost konstatovala, že žalobce k odvolání doložil mimo jiné náhradní průkaz pojištěnce VZP ČR s platností od 2. 11. 2020 do 1. 2. 2021. K datu vydání rozhodnutí tak nebyl doklad o zdravotním pojištění platný.
4. Žalovaná měla za to, že prvostupňový správní orgán splnil také povinnost poučovací. Uvedla, že žalobce žádost před vydáním prvostupňového rozhodnutí doplnil o originál cestovního dokladu, originál cestovního dokladu jeho manželky, originál oddacího listu a originál rodného listu dcery, avšak požadovaný doklad o zdravotním pojištění doložil až v

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

odvolacím řízení. Nesouhlasila ani s námitkou žalobce týkající se nedostatků doručování písemností. Poukázala na to, že i Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 18. 8. 2021, č. j. 14 A 43/2021-48, dospěl k závěru, že příslušná výzva byla žalobci řádně doručena.

5. Zdůraznila, že v posuzované věci se jedná o řízení o žádosti, ovládané zásadou dispoziční, v němž je postup správního orgánu do značné míry předurčen a také determinován aktivními úkony a konkrétními návrhy ze strany účastníka řízení. Taktéž odkázala na judikaturu správních soudů, např. na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2009, č. j. 2 As 17/2009-60, a ze dne 2. 6. 2021, č. j. 9 Azs 64/2021-41.
6. Dodala, že ze zákona o pobytu cizinců nevyplývá povinnost prvostupňového správního orgánu zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. K tomu poukázala na judikaturu, ve které správní soudy nedovodily povinnost zkoumat dopad rozhodnutí do rodinného života žadatele nad rámec znění zákona o pobytu cizinců ani z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Uvedla, že žalobce v podaném odvolání nenamítal dopad do rodinného a soukromého života a neuvedl žádné skutečnosti, které by takovýto zásah být naznačovaly, přičemž rovněž nenamítal porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ani porušení čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Poukázala na to, že rovněž Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 18. 8. 2021, č. j. 14 A 43/2021-48, v daném případě neshledal pochybení správních orgánů.
7. Žalovaná se dále zabývala posouzením otázky, zda je v daném případě třeba prolomit zásadu koncentrace řízení, když žalobce spolu s odvoláním předložil doklad o zdravotním pojištění. Uvedla, že Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 18. 8. 2021, č. j. 14 A 43/2021-48, dospěl k závěru, že s ohledem na nejlepší zájem dítěte měla zásada koncentrace řízení tomuto zájmu ustoupit. Žalovaná tedy tuto otázku znovu posoudila.
8. Žalovaná především odkázala na nálezy Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, který se zabýval výkladem Úmluvy o právech dítěte a podmínkami jejího užití ve správních či soudních řízeních. Poté posoudila povahu nyní vedeného řízení, přičemž vzala v úvahu následující skutečnosti: jedná se o řízení o žádosti o pobytové oprávnění ovládané zásadou dispoziční; nezletilá není účastníkem řízení (nejedná se o žádost o pobytové oprávnění nezletilé, ale jejího otce); výsledek správního řízení žádným způsobem nezměnil právní postavení nezletilé (nezletilá na území ČR pobývá, rovněž i její matka); žalobce byl řádně vyzván k odstranění vad žádosti i poučen o důsledcích jejich neodstranění; žalobce měl dostatečný časový prostor pro doložení dokladu o zdravotním pojištění, když zároveň neuvedl žádný důvod, který by mu v jeho doložení objektivně bránil; prvostupňový správní orgán v důsledku nekonání žalobce postupoval v souladu s § 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění rozhodném (dále jen „správní řád“), neprováděl další dokazování a žádost zamítl; žalobci nic nebrání v tom, aby podal novou žádost o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana EU, kterou lze podat na území ČR a nadto s ohledem na § 87y zákona o pobytu cizinců nelze předjímat, že by žalobce v případě nově podané žádosti nebyl oprávněn pobývat na území i v průběhu nově vedeného řízení.
9. Žalovaná dále s odkazem na citovaný nálezy Ústavního soudu uvedla, že je třeba pečlivě rozlišovat řízení, resp. rozhodnutí, která se přímo dítěte netýkají, nýbrž na něj mohou mít nepřímý dopad, a že povinnost rozhodnout v nejlepším zájmu dítěte není povinností absolutní, která by dopadala na jakákoliv řízení. Dospěla k závěru, že řešený případ spadá

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

do čtvrté kategorie řízení (tj. jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte ani na ně nemají zprostředkovaný právní dopad, ale dopadají na něj pouze fakticky). Podotkla, že rozhodnutím správního orgánu nedošlo ke změně právního postavení dítěte, nadto se nejedná o řízení vedené z moci úřední, jehož výsledkem by bylo uložení zákazu pobytu v České republice nebo zrušení pobytového oprávnění otci nezletilé. Nadto výsledek řízení v daném případě závisel výhradně na aktivitě žalobce, který nedoložil zákonem požadovanou náležitost ke své žádosti. Žalovaná tak dospěla k závěru, že se v daném případě jedná o řízení, jež není způsobilé přímo zasáhnout do právního postavení dítěte, ani na dítě nemá zprostředkovaný právní dopad, když otec není nositelem sloučení rodiny, nýbrž může mít dopad toliko faktický.

10. Žalovaná odmítla odkazy na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 8. 2021, č. j. 10 Azs 218/2021-44, a ze dne 16. 3. 2021, č. j. 3 Azs 4/2020-41. V obou případech se totiž podle žalované jednalo o skutkově i právně zcela odlišné případy.
11. Žalovaná shrnula, že v nyní řešeném případě nebylo možné dospět k závěru, že po předložení dokladu o zdravotním pojištění v rámci odvolacího řízení nic nebrání tomu, aby požadované povolení bylo vydáno. Jelikož žalobce v rámci řízení o své žádosti nepředložil jednu ze zákonem požadovaných náležitostí, bylo v důsledku tohoto jeho nekonání řízení ukončeno. Žalovaná byla přesvědčena, že v cizineckém správním řízení je nezbytné rozlišovat, o jaký typ řízení se jedná, a též je třeba vzít v úvahu, jaký byl důvod pro zamítnutí žádosti. Pokud byla důvodem pasivita účastníka řízení či jeho nedostatečná součinnost se správním orgánem spočívající v nepředložení zákonných náležitostí k žádosti, nemůže následně účastník řízení profitovat ze skutečnosti, že je rodičem nezletilého, a na základě této skutečnosti dosáhnout výhodnějšího procesního postavení, než které mají ostatní žadatelé v obdobných případech, kteří však rodiči nezletilého nejsou. Žalovaná poukázala na to, že ani Ústavní soud nedospěl k závěru, že by Úmluva o právech dítěte měla dopadat na všechna správní či soudní řízení.
12. Žalovaná proto neshledala dopad rozhodnutí za nepřiměřený. Zopakovala, že rozhodnutím nedošlo ke změně právního postavení dítěte, nadto se nejednalo o řízení vedené z moci úřední, jehož výsledkem by bylo uložení zákazu pobytu v České republice nebo zrušení pobytového oprávnění otci nezletilé. Výsledek řízení v daném případě způsobil výhradně žalobce svým přístupem, resp. nedoložením zákonem požadovaných náležitostí ke své žádosti, a nic mu nebránilo v tom, aby podal novou žádost. Jednalo se o řízení, jež nebylo způsobilé přímo zasáhnout do právního postavení dítěte, ani na dítě nemělo zprostředkovaný právní dopad, když otec není nositelem sloučení rodiny, ale mohlo mít dopad toliko faktický. Žalovaná dodala, že právní úprava při aplikaci § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců výslovně s ochranou práv dětí účastníka řízení nepočítá. Uvedla rovněž, že podle § 2 odst. 4 správního řádu správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu. Podle žalované je v zájmu České republiky, aby na území pobývali cizinci, kteří zde plní povinnosti jim uložené. Právní řád České republiky přitom nezakotvuje právo cizince na pobyt na území České republiky.
13. Žalovaná uzavřela, že v rámci odvolacího řízení nebyly s odkazem na § 82 odst. 4 správního řádu splněny zákonné podmínky pro to, aby předložení dokladu o zdravotním pojištění až v rámci odvolacího řízení bylo posouzeno jako přípustná nová skutečnost.

II.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

Obsah žaloby a vyjádření žalované

14. Žalobce v podané žalobě namítal, že žalobou napadené rozhodnutí je nezákonné z důvodu, že žalovaná nedodržela a nerespektovala závazný právní názor správního soudu, ač k tomu byla povinna podle § 78 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Zejména zdůraznil, že ve věci již jednou rozhodoval Městský soud v Praze. Vysvětlil, že napadl předcházející rozhodnutí žalované žalobou, které Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 18. 8. 2021, č. j. 14 A 43/2021-48, vyhověl a rozhodnutí žalované zrušil. V rámci odůvodnění tohoto rozsudku, konkrétně v bodě 41, přitom Městský soud v Praze vyslovil závazný právní názor.
15. Žalobce uvedl, že žalovaná tedy měla v rámci nového řízení buď žádosti sama vyhovět, kdy byla povinna přihlédnout k doloženému potvrzení o zdravotním pojištění žalobce v odvolacím řízení v souladu s pokyny a závěry soudu, případně vrátit věc zpět prvostupňovému správnímu orgánu se závazným právním názorem. Dodal, že je mu známo, že doklady doložené do spisového materiálu nesmí být starší 180 dnů, i to, že žalovaná jako správní orgán druhého stupně obvykle žádosti v pobytové cizinecké agendě sama meritorně nevyřizuje a slouží primárně jako přezkumný odvolací orgán aplikující kasační princip, přičemž k meritornímu vyřízení žádostí primárně slouží řízení před prvostupňovým správním orgánem. Eventuelně měla žalovaná podle názoru žalobce řízení s odkazem na § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu přerušit, jelikož žalovaná napadla rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2021, sp. zn. 14 A 43/2021, kasační stížností, vedenou u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 10 Azs 366/2021.
16. Žalobou napadené rozhodnutí tedy měl za nezákonné primárně pro nerespektování závazného právního názoru vysloveného Městským soudem v Praze ve výše odkazovaném rozsudku.
17. Nad rámec výše uvedeného pak žalobce uvedl, že závěry žalované má za nesprávné a nepřiléhavé i z dalších důvodů. Podle žalobce měla žalovaná v jeho případě prolomit koncentrační zásadu s odkazem na § 82 odst. 4 správního řádu. Žalobce totiž doklad o zdravotním pojištění doložil neprodleně po vydání prvostupňového rozhodnutí, přičemž žalovaná k němu podle jeho názoru nesprávně v odvolacím řízení nepřihlédla. V této souvislosti odkázal i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 165/2018-40. Měl za to, že pro rozhodování správního orgánu byl rozhodující skutkový a právní stav v době rozhodování žalované a žalovaná měla k doloženému dokladu i s ohledem na dikci § 82 odst. 4 správního řádu přihlédnout, rozhodnutí prvostupňového správního orgánu zrušit a věc vrátit k novému projednání.
18. Žalobce nesouhlasil ani s tím, že mu nic nebrání podat novou žádost o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana EU a že s ohledem na § 87y zákona o pobytu cizinců nelze předjímat, že by v případě nově podané žádosti nebyl oprávněn pobývat na území i v průběhu nově vedeného řízení. Žalobce naopak s odkazem na větu druhou § 87y zákona o pobytu cizinců uvedl, že se vystavuje zcela reálnému riziku, že mu akt osvědčení o žádosti v případě eventuelního podání nové žádosti udělen nebude, bude nucen vycestovat po dobu správního řízení mimo území České republiky a opustit tak nezletilou roční dceru a manželku i zaměstnání, tedy zcela ztratit kompletní rodinné materiální i sociální zázemí na předem neznámou dobu.

19. Shrnutí, že závěry žalované vyslovené na straně 8 a 10 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí jsou nesprávné a nepřiléhavé, závěr žalované uvedený na straně 11 nesprávný a nepřezkoumatelný.
20. Žalobce navrhl soudu, aby zrušil žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
21. Žalovaná ve vyjádření k žalobě ze dne 30. 9. 2021 setrvala na své argumentaci a odkázala na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Dále uvedla, že vázanost rozsudkem soudu může být za výjimečných okolností prolomena, což konstatoval i Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 28. 2. 2007, č. j. 7 Afs 178/2005-109.
22. Žalovaná navrhla soudu, aby nedůvodnou žalobu zamítl.

III.

Posouzení žaloby

23. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce i žalovaná s tímto postupem souhlasili.
24. Na základě podané žaloby přezkoumal Městský soud v Praze napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.).
25. Žaloba je důvodná.
26. Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:
27. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. „[p]rávním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.“
28. Soud konstatuje, že v žalobcově věci již správní soudy rozhodovaly. Soud proto pro přehlednost ve stručnosti shrnuje, že žalobce požádal o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky, avšak jeho žádost byla zamítnuta prvostupňovým rozhodnutím. Žalobce se proti prvostupňovému rozhodnutí bránil odvoláním, které žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 9. 2. 2021, č. j. MV-200963-4/SO-2020. Žalobce následně podal proti citovanému rozhodnutí žalované ze dne 9. 2. 2021, č. j. MV-200963-4/SO-2020, žalobu k Městskému soudu v Praze. Zdejší soud rozsudkem ze dne 18. 8. 2021, č. j. 14 A 43/2021-48, zrušil rozhodnutí žalované ze dne 9. 2. 2021, č. j. MV-200963-4/SO-2020, a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Žalovaná proti citovanému rozsudku Městského soudu v Praze podala kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 30. 11. 2021, č. j. 10 Azs 366/2021-35. V mezidobí žalovaná opětovně rozhodla o odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí, a to právě nyní žalobou napadeným rozhodnutím tak, že odvolání žalobce (opět) zamítla a prvostupňové rozhodnutí (opět) potvrdila. Žalovaná tedy v řízení o žádosti žalobce rozhodovala o odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí již dvakrát; jednou rozhodnutím ze dne 9. 2. 2021, č. j. MV-200963-4/SO-2020 (proti tomu směřovala žaloba ve věci sp. zn. 14 A 43/2021), a podruhé rozhodnutím ze dne 16. 9. 2021, č. j. MV-200963-18/SO-2020 (proti tomu směřovala žaloba v této věci). Podruhé přitom byla žalovaná vázána právním názorem soudu vysloveným v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2021, č. j. 14 A 43/2021-48, následně potvrzeným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2021, č. j. 10 Azs 366/2021-35.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

29. Podstatou žalobní argumentace žalobce je, že žalovaná nerespektovala zrušující rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2021, č. j. 14 A 43/2021-48. Soud po přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí v tomto směru žalobci přisvědčil.
30. Soud opakuje, že předcházející rozhodnutí žalované zrušil zdejší soud rozsudkem ze dne 18. 8. 2021, č. j. 14 A 43/2021-48. Žalovaná byla proto povinna postupovat v souladu s tímto rozsudkem a v něm vysloveným právním názorem, který byl pro ni závazný (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Soud pro úplnost konstatuje, že tyto limity přitom dopadají i na soud v řízení o této žalobě. Zásada vázanosti svým právním názorem vysloveným v téže věci se v případě soudů uplatňuje jako obecný princip a znemožňuje soudu, aby v identické věci přehodnotil svůj dosavadní závěr (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2019, č. j. 4 As 3/2018-50, publikované pod č. 4015/2020 Sb. NSS).
31. Soud dále zdůrazňuje, že z odůvodnění zrušujícího rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2021, č. j. 14 A 43/2021-48, přitom zřetelně vyplývá, jaký právní názor soud zaujal a z jakého důvodu bylo rozhodnutí žalované zrušeno. Městský soud v Praze se námitkou žalobce, že žalovaná měla zohlednit doklad o zdravotním pojištění připojený spolu s odvoláním, ve zrušujícím rozsudku důkladně zabýval. Závazný právní názor pak vyslovil zejména v bodě 41. odůvodnění, a to následovně: *„[d]le soudu tak měl žalovaný výjimečně koncentrační zásadu prolomit, a to ve smyslu shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 Azs 218/2021. I v nyní řešeném případě na jedné misce vah ležela efektivita správního řízení chráněná uvedeným pravidlem správního řádu. Tato efektivita však nebyla významným způsobem narušena, neboť žalobce chybějící doklad o zdravotním pojištění předložil spolu s odvoláním, přičemž z napadených rozhodnutí plyne, že pouze pro nepředložení uvedeného dokumentu nebylo žádosti žalobce vyhověno. A na straně druhé v dané věci byly správní orgány seznámeny s tím, že žalobci se na území republiky narodila v červnu 2020 dcera. Nejlepší zájem dítěte, chráněný českým ústavním pořádkem (jehož součástí je též Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod), přitom bezesporu spočívá také v tom, aby s dítětem mohl být přítomen jeho rodič. A v nízkém věku dítěte tento zájem získává na významu. Miska vah „nejlepšího zájmu dítěte“ tedy v daném případě jednoznačně převážila nad miskou „efektivity správního řízení“, a proto nebylo na místě bez dalšího lpět na koncentrační zásadě. V dané věci nadto nic nebrání vydání požadovaného povolení k přechodnému pobytu (respektive z dosavadních zjištění nevyplývá opak), takže trvání na tom, aby žalobce opustil území České republiky a přerušil tak kontakt se svou dcerou jen pro to, aby podal novou žádost, postrádá racionální opodstatnění. Uvedenou námitku tedy soud shledal důvodnou.“*
32. Soud konstatuje, že správnost právního názoru Městského soudu v Praze byla potvrzena Nejvyšším správním soudem, který v rozsudku, jímž zamítl kasační stížnost žalované proti zrušujícímu rozsudku Městského soudu v Praze, v bodě [11] odůvodnění uvedl, že: *„[N]SS se v nyní řešené věci ztotožnil s městským soudem. Stěžovatelka zamítla žalobcovu žádost pouze kvůli opožděně doloženému dokladu o zdravotním pojištění, tj. na základě formálního pochybení, byť nepochybně vzniklo na straně žalobce. V takové situaci je formalistické trvat na podání opakované žádosti s rizikem nutnosti vycestování (ledaže by žalobce v opakované žádosti uvedl nové skutečnosti, které nemohl uplatnit v řízení o předchozí žádosti), a to právě s ohledem na žalobcovu nezletilou dceru. Žalobci se dcera narodila v červnu 2020, tj. v době rozhodování stěžovatelky jí nebyl ani jeden rok. Žalobce přiložil k žádosti dceřin rodný list, proto tyto skutečnosti musely být správním orgánům zřejmé přímo ze spisu. Závěry judikatury citované v bodu 9 tohoto rozsudku přitom nelze extenzivně vykládat v tom směru, že správní orgány musí zohledňovat nejlepší zájem dítěte i ve zcela nesouvisejících řízeních. V nyní posuzované věci byla*

potřeba přítomnosti obou rodičů zesílena kvůli velmi nízkému věku dítěte, pro něž je kontakt s oběma rodiči bezpochyby zásadní mj. pro další emoční vývoj. Toto posouzení se pochopitelně bude lišit v závislosti na konkrétních okolnostech právě řešené věci. Rodičovství rozhodně nelze bez dalšího považovat za důvod, který vždy založí výjimku z procesních pravidel správního řízení.“

33. V posuzované věci je podstatné, že soud dospěl při přezkumu předchozího rozhodnutí žalované k závěru, že žalovaná měla výjimečně koncentrační zásadu prolomit. Miska vah „nejlepšího zájmu dítěte“ totiž v daném případě jednoznačně převážila nad miskou „efektivity správního řízení“, a proto nebylo na místě bez dalšího (resp. bez řádného zohlednění nejlepšího zájmu dítěte) lpět na koncentrační zásadě. Žalovaná se však tímto právním názorem soudu zjevně neřídila, naopak s ním v žalobou napadeném rozhodnutí polemizovala. Následně žalovaná dospěla k závěru, že nebyly splněny zákonné podmínky pro to, aby byla zásada koncentrace řízení prolomena, resp. pro to, aby předložení dokladu o zdravotním pojištění až v rámci odvolacího řízení bylo posouzeno jako přípustná nová skutečnost. Žalovaná tak nesprávně setrvala na tom, že podmínky pro prolomení koncentrační zásady podle § 84 odst. 4 správního řádu nebyly dány. Žalovaná sice podle svého přesvědčení při novém rozhodování zohlednila nejlepší zájem dítěte, dospěla však v rozporu se závazným právním názorem soudu k nesprávnému (opačnému) závěru, že tento nejlepší zájem dítěte nepřeváží nad efektivitou správního řízení, a proto dále nesprávně lpěla na aplikaci koncentrační zásady i v dané věci. Žalovaná tedy zcela očividně nepostupovala v souladu s právním názorem, jímž ji soud srozumitelným způsobem zavázal v předchozím zrušujícím rozsudku. Soud pro úplnost konstatuje, že argumentace Nejvyššího správního soudu uvedená v rozsudku ze dne 30. 11. 2021, č. j. 10 Azs 366/2021-35, dává odpověď i na polemiku žalované se zrušujícím rozsudkem zdejšího soudu, včetně úvah ve vztahu k užití Úmluvy o právech dítěte v nyní posuzované věci.
34. Soud dodává, že se žalovanou lze souhlasit v tom, že vázanost rozsudkem soudu může být za výjimečných okolností prolomena. Takové výjimečné okolnosti však v nyní posuzované věci nejsou dány. Soud připomíná, že vázanost žalované závazným právním názorem soudu je limitována zachováním totožnosti zjištěného skutkového stavu a rozhodné právní úpravy. Výjimečně pak tato vázanost může být prolomena též zřetelným posunem v judikatuře vyšších soudů, z něž by jasně plynula nezákonnost či protiústavnost dříve vysloveného právního názoru. To ostatně vyplývá i z žalovanou ukazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2007, č. j. 7 Afs 178/2005-109, v němž tento soud mj. uvedl: „[z] citovaného ustanovení (§ 78 odst. 5 s. ř. s. – pozn. soudu) vyplývá, že správní orgán je povinen v dalším řízení rozhodnout v souladu s právním názorem vysloveným soudem ve zrušujícím rozsudku. Smyslem této povinnosti je zajistit, aby právní závěry, k nimž dospěl soud při přezkumu správního rozhodnutí, byly v další rozhodovací činnosti správními orgány plně respektovány. Tato povinnost ale neplatí bezvýjimečně. Vázanost právním názorem soudu může být prolomena, ale jen v důsledku nových skutkových zjištění, popř. v důsledku změny právní úpravy. Aby mohl být správní orgán v konkrétním případě právním názorem soudu vázán, je zapotřebí, aby z rozsudku, jímž bylo správní rozhodnutí zrušeno a věc byla vrácena správnímu orgánu k dalšímu řízení, zřetelně vyplývalo, jaký právní názor soud zaujal a z jakého důvodu tak bylo rozhodnutí správního orgánu zrušeno.“ Soud dodává, že v tomto případě ke změně judikatury nedošlo a nezměnila se ani rozhodná právní úprava. Ze spisového materiálu nevyplývá – a žalovaná ostatně ani netvrdí – to, že by se změnil zjištěný skutkový stav (vyjma snad přirozené změny věku nezletilé dcery žalobce, který je však stále velmi nízký).

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

35. Jak vyplývá ze všeho výše uvedeného, žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí nerespektovala závazný právní názor soudu vyslovený v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2021, č. j. 14 A 43/2021-48. Soud proto shledal tuto žalobní námitku důvodnou, a proto žalobou napadené rozhodnutí zrušil.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

36. Z důvodů uvedených shora soud postupoval podle § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. a žalobou napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
37. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení, které jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 4 000 Kč (3 000 Kč z podané žaloby a 1 000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku, jemuž soud vyhověl usnesením ze dne 12. 10. 2021, č. j. 5 A 104/2021-38) a náklady právního zastoupení za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu – vyhlášky č. 177/1996 Sb. částku 3 100 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) cit. vyhlášky v rozhodném znění), tj. 2 x 3 100 Kč, a dvě paušální částky ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky v rozhodném znění), tj. 2 x 300 Kč. Zástupce žalobce současně není plátcem DPH. Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, činí 10 800 Kč. Soud proto uložil žalované povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši ve stanovené lhůtě k rukám zástupce žalobce, advokáta Mgr. Štěpána Svátka.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

Praha 24. ledna 2022

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.